

НОВІ ВИДАННЯ

Інакодумство на Сумщині. Збірник документів та матеріалів (1995-1990 рр.). - Том 1 / Упорядники: В. О. Артюх, Г. М. Іванущенко, В. О. Садівничий. - Суми: Видавничо-виробниче підприємство "Мрія-1" ТОВ, 2012. - 300 с.: іл.

Протягом усього періоду існування комуністичної тоталітарної системи неодмінним залишалося придушення будь-яких опозиційних настроїв, переслідування та покарання інакомислячих. Сам факт існування протестних настроїв, дисидентських організацій свідчив про глибоку системну кризу побудованого в СРСР суспільно-політичного та економічного ладу. Дослідження дисидентського руху як у всьому українському масштабі, так і на регіональному рівні ускладнюється, насамперед, нестачею або обмеженим доступом істориків до документальних джерел, переважна більшість яких зберігається в архівних установах колишніх радянських спецслужб. Значний обсяг інформації становлять матеріали "самвидаву", закордонної преси, окремих приватних зібрань.

Як зазначає у передмові до рецензованого збірника документів член Вченої ради Центру досліджень визвольного руху Г. Іванущенко, метою видання є "... спроба виявлення і оприлюднення всебічних матеріалів про дисидентський рух на Сумщині як однієї з форм протистояння советській авторитарній системі" (с. 3). Зауважимо, що упорядники наполягають на визначенні тодішньої влади в Україні як "советської", а не радянської, підкреслюючи її окупаційний характер від 1918 року (с. 4). Очевидно, тим самим пояснюється вживання без перекладу аббревіатур "КГБ", "СССР", "КПСС", окремих термінів, наприклад, "перестройка". Постановка мети визначила особливості підбору документів. По-перше, це листівки, прокламації, листи, зразки художньої творчості та спогади самих учасників руху інакодумців. По-друге, це комплекс документів, створених спецслужбами: кримінальні справи на учасників дисидентського руху, вироки судів, матеріали прокурорського нагляду за слідством в органах КГБ, інформація, що надавалася Управлінням КГБ по Сумській області обкому КГБ.

Центр досліджень визвольного руху

ІНАКОДУМСТВО НА СУМЩИНІ

Збірник документів та матеріалів
(1955 – 1990 роки)
Том 1

РОЖКОВА Л. І.